Leto XXV., Št. 28 | Poštnina plačana v gotovini Postgebühr bar bezahlt | Ljubljana, torek 6. februarja 1945 | Preis — Cena 2.— L

Uprav.stvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglase za Italijo in inozemstvo: ITAL S. A. MILANO

Računi za ljubljanske pokrajine pri poštnočekovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti Corr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Mesečna naročnina 32 lir.

Uredništvo: Ljubljana — Puccinijeva ulica št. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

1389 Terrorflugzeuge im Januar abgeschossen

Sowjetangriffe beiderseits Brieg — Keine nennenswerten Erfolge der Bolschewisten vor Frankfurt a. Oder, Küstrin und Posen — Bolschewistische Angriffe in Süd-Pommern abgewehrt — In Ostpreussen überlegener Feind am Durchbruch verhindert — Harte Abwehrkämpfe an der Westfront — Erfolge deutscher Unterseeboote

Aus dem Führerhauptquartier, 5. Febr. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In Ungarn wurden südlich des Veleneze-Sees feindliche Angriffe bis auf geringe Einbrüche abgewehrt. Nördlich Stuhlweissenburg und im Nordteil des Vertes-Gebirges warfen unsere Truppen den Feind nach Osten zurück. Die tapfere Besatzung von Budapest wurde in ihrem schweren Kampf durch deutsche Jagd- und Schlachtflieger entlastet.

Im südlichen Grenzgebiet der Slowakei, sowie zwischen den Westbeskiden und der Oder scheiterten zahlreiche Angriffe der Bolschewisten. Beiderseits Brieg trat der Gegner aus seinen Oder-Brückenköpfen mit starken Kräften zum Angriff an. Schwere Kämpfe sind hier im Gange.

An der übrigen Oder-Front hat sich die Lage nicht wesentlich verändert. Gegen den Verteidigungsring von Frankfurt-Oder, sowie gegen Küstrin und Posen setzten die Sowjets ihre heftigen Angriffe fort, ohne nennenswerte Erfolge zu erzielen.

Im südlichen Pommern wehrten unsere Verbände zwischen Pyritz, Deutsch-Krone und im Raum nordöstlich Jastrow erneute feindliche Angriffe ab. Die Marienburg und die Stadt Elbing stehen im Brennpunkt erbitterter Kämpfe.

In Ostpreussen blieb den mit überlegenen Kräften bei Wormditt, Bartenstein und beiderseits Königsberg anstürmenden Bolschewisten der Durchbruch dank der Tapferkeit unserer Truppen und ihrer Führung versagt. 52 Panzer und 68 Geschütze wurden vernichtet.

Deutsche Seestreitkräfte griffen wiederholt in die Kämpfe an der ostpreussischen Küste ein und brachten den Verbänden des Heeres Entlastung.

In Kurland flaute die Kampftätigkeit infolge der hohen Verluste des Feindes an den Vortagen ab.

Schlachtflieger, unterstützt von Jägern, griffen mit guter Wirkung in die Erdkämpfe in Ungarn, in Schlesien und in der Neumark ein. Insgesamt wurden gestern durch die Luftwaffe im Osten 73 Panzer, 44 Geschütze ausser Gefecht gesetzt, über 900 Fahrzeuge vernichtet und 26 Flugzeuge zum Absturz gebracht.

Im Westen dauern vor der Roer-Front die feindlichen Bewegungen und starkes Artilleriefeuer an.

Im Gebiet von Schleiden brachten unsere Truppen die amerikanischen Durchbruchversuche vor der Urftalsperre wieder zum Stehen und zerschlugen südlich davon weitere Angriffe. In den südwestlichen Ausläufern der Schnee-Eifel konnte der Gegner in eine Bunkergruppe eindringen, blieb dann jedoch im Abwehrfeuer liegen. Die Eckpfeiler unserer Brückenkopfes im Oberen Elsass waren auch gestern starken feindlichen Angriffen ausgesetzt. Die in der Rheinebene zwischen Breisach und Kolmar angreifenden Amerikaner wurden nördlich Neu-Breisach abgewiesen, südlich Kolmar nach geringem Vordringen wieder aufgefangen. 14 feindliche Panzer wurden dabei vernichtet. Im Raum nördlich Mülhausen stehen unsere Truppen in heftigen Abwehrkämpfen vor Ensisheim und Sulz.

Der Artilleriekampf um Dünkirchen und Lorient hat sich verstärkt.

In den gestrigen Abendstunden warfen britische Terrorverbände Bomben auf mehrere Orte in Westdeutschland. Besonders in den Wohnvierteln von Bonn und Godesberg entstanden Schäden.

Das Vergeltungsfeuer auf London dauert an.

In harten Kampf gegen den feindlichen Nachschub torpedierten unsere Unterseeboote in den Gewässern um England 7 Schiffe mit 54.400 BRT und 2 Geleitfahrzeuge. Das Sinken von 3 Frachtern mit über 13.000 BRT und einem Bewacher wurde beobachtet. Mit dem Untergang weiterer Schiffe, unter denen sich ein 20.000 BRT grosser Truppentransporter befand, ist zu rechnen.

Im Monat Januar verloren die Anglo-Amerikaner durch Jäger und Flakartillerie der Luftwaffe 1389 Flugzeuge, in der Mehrzahl viermotorige Bomber.

Januarja je bilo sestreljenih 1389 terorističnih letal

Sovjetski napadi na obeh straneh Briega — Pred Frankfurtom ob Odri, Küstrinom in Poznanjem ni bilo nobenih omembe vrednih boljševiških uspehov — Boljševiški napadi v južni Pomorjanski odbiti — V vzhodni Prusiji je bil sovražniku, kljub premoči preprečen prodor — Trdi obrambni boji na zapadnem bojišču — Uspehi nemških podmornic

Führerjev glavni stan, 5. febr. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

Na Madžarskem smo južno od jezera Velencze razen majhnih vdorov odbili sovražne napade. Severno od Szekesfehervarja in v severnem delu pogorja Vertes so vrgle naše čete sovražnika nazaj proti vzhodu. Nemški lovski in bojni letalci so razbremenili hrabro posadko Budimpešte v njenem težkem boju.

Na južnem obmejnem ozemlju Slovaške ter med zapadnimi Beskidi in Odro so se izjalovili številni boljševiški napadi. Na obeh straneh Briega je prešel nasprotnik s svojega predmostja ob Odri z mocnimi silami v napad. Tu so v teku težki boji.

Na ostalem bojišču ob Odri se položaj ni bistveno spremenil. Boljševiki so nadaljevali svoje silovite napade na obrambni obroč Frankfurta ob Odri ter na Küstrin in Poznanj, ne da bi dosegli omembe vredne uspehe.

V južni Pomorjanski so odbili naši oddelki ponovne sovražne napade med Pyritzom, Deutsch-Krone ter na področju severnovzhodno od Jastrowa. Marienburg in mesto Elbing sta v žarišču ogorčenih bojev.

V Vzhodni Prusiji boljševiki, ki so napadali z nadmočnimi silami pri Wormdittu, Bartensteinu in na obeh straneh Königsberga, spričo hrabrosti naših čet in njihovega vodstva niso dosegli prodora. Uničili smo 55 oklopnikov in 63 topov.

Nemške pomorske sile so ponovno posegle v boje ob vzhodnopruski obali ter razbremenile omenjke vojske.

V Kurlandiji je bojno delovanje popustilo zaradi visokih sovražnikovih izgub v prejšnjih dneh.

Bojna letala so s podporo lovcev z dobrim učinkom posegla v boje na zemlji na Madžarskem, v Sleziji in v Neumarki. Skupno je letalstvo na vzhodu včeraj onesposobilo za boj 73 oklopnikov, 44 topov, uničilo preko 900 vozil ter sestrelilo 26 letal.

Na zapadu se nadaljujejo na bojišču pred Roerom sovražnikovi premiki in močan topniški ogenj.

Na področju Schleidena so naše čete pred dolgo zaporo Urfta zopet zaustavile ameriške probojne poskuse ter odbile dalje proti jugu nadaljnje napade. Na jugozapadnih obronkih Schnee-Eifela je vdrl nasprotnik v neko skupino bunkerjev, vendar je nato obtičal v obrambnem ognju. Krajni deli našega predmostja v gornji Alzaciji so bili tudi včeraj izpostavljeni močnim sovražnim napadom. V ravnini med Breisachom in Kolmarom napadajoče Američane smo odbili severno od Neu-Breisacha, južno od Kolmara pa smo jih po majhnem napredovanju zopet prestregli. Pri tem smo uničili 14 sovražnih oklopnikov. Na področju severno od Mühlhausena so naše čete po silnih obrambnih bojih pred Ensisheimom in Sulzom.

V Dunkerquen in Lorientu se je ojačil topniški boj.

Včeraj so britanski teroristični oddelki v večernih urah vrgli bombe na več krajev v zapadni Nemčiji. Posebno v stanovanjskih okrajih Bonna in Godesberga je nastala škoda.

Povračilni ogenj na London traja dalje.

V trdem boju s sovražnikovo oskrbo so torpedirale naše podmornice v vodah okrog Anglije 7 ladij s 54.400 brt ter dve spremljevalni ladji. Opaženo je bilo, da so se potopile tri tovorne ladje s preko 13.000 brt ter ena stražna ladja. Računati je s potopitvijo nadaljnih ladij, med katerimi je bila tudi neka 20.000 tonska prevozna ladja za čete.

Meseca januarja so izgubili Angloamerikanci po prizadevanju lovcev in protiletalskega topništva v sestavu letalstva 1389 letal, po večini štirimotorne bombnike.

Zapadno bojišče v znamenju srditih bojev

Berlin, 5. febr. Zapadno bojišče je bilo tudi včeraj v znamenju ogorčenih bojev. Posebno trdi so bili zopet v zapadnem Eifelu ter v gornji Alzaciji, medtem ko je prišlo na ostalih odsekih le do nepomembnega bojnega delovanja.

Prva in tretja ameriška armada sta ves dan nadaljevali z močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami svoje probojne poskuse vzhodno od Monschaua pa do severnega Luksemburga. Nemške zagrizeno se boreče čete so preprečile nameravani prodor, vendar so morale nekatere postojanke, predvsem vzhodno in jugovzhodno od Monschaua umakniti nekoliko nazaj. Pred novimi nemškimi črtami so se izjalovili številni sovražni napadi. Posebno visoke izgube ljudi in materiala so doletele Američane na področju zapadno od Schleidena.

V spodnji Alzaciji pretežno ob reki Roth ter ob Moderju in zapadno od Hagenaua so se zrušili v nemškem obrambnem ognju močnejši napadi sedme ameriške armade. Nemške čete so s takojšnjimi protinapadi zajezile posamezne sovražne vdore.

V gornji Alzaciji ojačuje sovražnik svoj pritisk na dosedanjih težiščih. Na področje med Kolmarom in Neu-Breisachom je dovedel nove sile, s katerimi je skušal poglobiti prejšnje dni dosežene vdore. V trdih bojih se je posrečilo nemškim četam prestreči večino sovražnih napadov ter s tem preprečiti vsako omembe vredno nasprotnikovo napredovanje. Severnozapadno od Herlisheima še trajajo težki boji, zapadno od Neu-Brejsacha pa je moral sovražnik zaradi visokih izgub opustiti svoje napade.

Severno od Mülhausena je dosegel nasprotnik nekaj globljih vdorov, tako da so morale biti nemške postojanke ob severnem robu gozda Nonnenbruch umaknjene nekoliko nazaj. Ob cesti Sennheim-Ensisheim so se razvili težki oklopniški boji, v katerih so končno zmagale nemške čete.

Boji v Manili

Tokio, 5. febr. Japonska posadka Manile je izvedla 4. februarja silne protinapade proti sovražnikovim četam, ki so vdrle v severni del mesta ter jim prizadejala težke izgube. Sovražnik poskuša vreti v južni del mesta. Med tem je sovražnik, ki skuša zavzeti Manilo od juga, odvedel svoje sile v pokrajin Batanei. Japonske čete so se zoperstavile tudi tam sovražnikovim napadom.

Vedno jačja obramba

Uspešni protinapadi ob Odri in na južnem Pomorjanskem — Sovražni poskusi proboja v Vzhodni Prusiji onemogočeni — Stalno hudi boji na eifelskem odseku in v gornji Alzaciji

Berlin, 5. febr. Na vzhodu in zapadu so se nemške čete v soboto težko borile. Bitke na vzhodnem področju so bile daleko pomembnejše, ker so boljševiki skoraj na vseh odsekih ojačili svoj pritisk s pomočjo svežih čet. Vendar so na posameznih odsekih naleteli na ojačen nemški protipritisk, tako da na žariščih niso mogli doseči nikakih pomembnejših uspehov. Na mnogih mestih so Nemci prešli v protinapade.

V zgornji Sleziji ter ob zgornji in srednji Odri do Grünerga je bil položaj enak kakor prejšnje dni. Sovražni napadi med Bielitzom in Pščino (Piessom) ter z njegovih predmostij ob Odri so se razbili ob hudi obrambi nemških čet. Pri Pščini so boljševiki trinajstkrat navalili na nemške postojanke, vendar so morali vedno znova nazaj. V večurnih bojih so imeli visoke krvne izgube. Značilno je, da je uporabil sovražnik zelo malo oklopnikov, gotovo zato, ker je imel v zadnjem času izredno visoke izgube. Od pričetka zimske bitke, 12. januarja, pa do 2. februarja so uničile nemške čete med Karpati in Lesznom (Liso) 1.454 sovjetskih oklopnikov, izmed teh 605 na odseku Biala (Bielitz) — Opole (Oppeln) in 753 na bojišču med Opolom in Lesznom. Letalski oddelki ter protiletalsko topništvo so razbili v istem času na istem odseku nadaljnjih 394 sovražnih oklopnikov, tako da so izgubili boljševiki v teh treh tednih samo med vzhodnimi Beskidi in srednjo Odro 1.848 oklopnikov. Uspešna uporaba sredstev za boj iz bližine je odločilno pripomogla k temu uspehu.

Pri Olawi in Steinau so dovedli naši protinapadi do utesnitve sovražnih predmostij. Močnejša zbirališča boljševikov okrog Raudna so nemške baterije razbile, tako da boljševiki tam niso mogli napasti.

V loku Odre in Warte so se sovražni napadi izenačevali z nemškimi protisunki. Več sovjetskih udarcev proti nemškim postojankam ob vzhodnem bregu Odre pri Neusalzu, Frankfurtu in Küstrinu se je izjalovilo z znatnimi izgubami. Prav tako je imel sovražnik kaj malo uspehov pri svojih ponovnih napadih na južnem Pomorjanskem. Pri Pyritzu, Ploenskem jezeru, severno od Wollenburga ter nadalje vzhodno od Schloppeta in Jastrowa so obtičali sovjetski napadi pred nemškimi postojankami. Severozapadno od Swieca so prodrli nemški grenadirji ob južnem robu Tuchelske planote globoko v sovražni bok, razbili več sovjetskih skupin ter prizadejali popolnoma presenečenemu nasprotniku visoke izgube. Zaporne postojanke, ki so jih boljševiki v naglici zgradili, so le začasno zadržale nadaljnje napredovanje nemških čet.

Na vzhodnopruskem bojišču je nastala spričo sovražnega poizkusa proboja med Wormdittom in Bartensteinom novo težišče. Boljševiki so med Hellsbergom in Bartensteinom sicer nekoliko napredovali, vendar jim zaželjeni prodor nikjer ni uspel. Sijajno boreče se nemške čete so obstreljevale napadajoče boljševiške oddelke z uničujočim ognjem, ki je številne boljševiške odlelke popolnoma razbil. Pri Königsbergu se položaj v bistvu ni spremenil. Proti sovražnemu vdoru v smeri proti samlandski obali se vrše nemški protinapadi.

V zelo težkih bojih na Madžarskem med Blatnim in Velenczejskim jezerom, v katere je vrgel sovražnik nove sile, so boljševiki najprej sicer napredovali, vendar so jih močni nemški protinapadi na področju severno od Szekesfehervara prisilili, da so se ustavili. V Budimpešti brani posadka gradu vsak meter svojega ozemlja z največjim ogorčenjem. Pri nekem sovražnikovem vdoru na to ozmlje so uničili Nemci 5 oklopnikov s sredstvi za boj iz bližine.

Na zapadnem bojišču se odigravajo sicer glavni boji na bistveno manjših področjih kakor na vzhodu, vendar zahtevajo od nemških vojakov največji pogum in znanje. Močni deli prve in tretje ameriške armade ponavljajo dan za dnem svoje napade med Monschauom in severnim Luksemburgom, a ne morejo prebiti nemških odpornih gnezd. Tudi v soboto se je ponavljala ista slika kakor prejšnje dni: Po neprestanih napadih so vrli Američani v nekatere vasi, vendar so imeli ti vdori popolnoma krajevni značaj ter niso v ničemer vplivali na celotni položaj. Zgolj vzhodno od Monschaua je uspel sovražniku globlji vdor, za čigar zajezitev se še bijejo boji.

Do zelo težkih bojev je prišlo znova v zgornji Alzaciji, zlasti vzhodno od Kolmarja in severno od Mühlhausena, kjer so se sovražnikovi napadi menjavali z nemškimi protinapadi. Dočim je ostal položaj na področju Kolmar—Neu-Breisach v bistvu neizpremenjen, se je posrečilo nasprotniku napredovati severno od Mühlhausena nekaj kilometrov proti severu. Vendar so Nemci tudi tu pričeli s svotimi protinapadi proti sovražnikovim prednjim bojnim skupinam.

Boji na vzhodnem bojišču

Berlin, 5. febr. Mednarodni poročevalski urad poroča s severnega krila vzhodnega bojišča:

Ko se je boljševikom južno od Königsberga s pehotnimi in oklopniškimi silami ponovno posrečilo prodreti do obalne ceste ob zalivu Frisches Haff, so prešli močni nemški oklopniški oddelki s severa in juga v protinapad, progazali sovjetske postojanke, uničili glavni del nekega polka ter zopet vzpostavili zvezo z mestom.

V Kurlandiji se je zopet izjalovil poizkus boljševikov, da bi po težkem bobnečem ognju na širokem bojišču prelrli nemško glavno bojno črto vzhodno od Ljepaje. Nemci so z obrambnim ognjem razbili njihov napadalni val. Sovražnik je izgubil razen več tisoč mož še 73 oklopnikov in napadalnih topov ter včeraj ni mogel nadaljevati svoje ofenzive.

Na področju vzhodno Frankfurta ob Odri ter severnozapadno od Küstrina boljševiki še niso mogli pričeti velike odločilne bitke, ker je nemško letalstvo spravilo v nered ter deloma popolnoma onemogočilo njihovo oskrbo. Omejevali so se na silne krajevne sunke, ki so jih morali plačati z visokimi izgubimi, ne da bi kaj napredovali. Posadka Küstrina se nadalje uspešno upira. Na jugu Pomerjanske province in zapadne Prusije so prestregli Nemci boljševike na vseh odsekih bojišča s silnimi protisunki, ter jih zopet pognali nazaj. Posadke Poznanja, Pile (Schneidemühla), Marienburga in Elbinga so zopet odbile sve napade.

Med Vratislavo in Opolom (Oppelnom) so pričeli boljševiki z novimi ojačenji močno napadati s svojih predmostij ob Odri pri Brzegu (Briegu) ter so prodrli s svojimi oklopniškimi ostmi do področja severnovzhodno od Grotkowa (Grottkau). Z energičnim sunkom v bok pa so bili odrezani njihovi prednji deli od operacijske baze, stisnjeni na tesen prostor ter razen majhnih ostankov uničeni. Severno od Ratibora so odstranile nemške čete sovjetski vdor. Med Ratiborom in Pščino so odbile nemške čete sovjetske izvidniške sunke. Močnejši boljševiški napadi v zapadnih Beskidih so se zrušili v nemškem obrambnem ognju.

Najnovejši atentat letalskih zločincev

S terorističnim napadom na Berlin so hoteli zadeti begunce z vzhoda, o katerih so sodili, da so v mestu

Berlin, 5. febr. Londonski dopisnik švedskega lista »Stockholms Tidningen« poroča, »da pričakujejo v Londonu z napetostjo psihološki učinek velenapada«. S terorističnim napadom na nemško glavno mesto v soboto so zasledovali očitno povsem poseben namen. Ni težko uganiti namere sovražnih letalskih tolovajev, kajti na razpolago je dovolj sovražnih poročil, ki odkrito izjavljajo in se naravnost s tem hvalijo, da je bil usmerjen ta nesramni letalski napad na Berlin proti beguncem z vzhoda, o katerih so sodili, da so v mestu. Tako prinaša »Morgon Tidningen« poročilo agencije Reuter iz Londona, ki poudarja, da je računalo sovražno vodstvo, da bo nemško glavno mesto prenapolnjeno s številnimi begunci o katerih so sodili, da med terorističnim napadom ne bodo našli nobenega kritja. Agencija Reuter prinaša izjavo nekega ameriškega pilota, ki se je udeležil tega napada in ki je ponosno izjavil, da je bilo opaziti po ulicah mnogo promèta. In če je nadalje dejal: »Očitno so bila na poti ravno vozila civilnih beguncev«, je iz tega jasno razvidno, da so hoteli s tem napadom zadeti ravno te begunce, ki so se po njihovem mnenju mudili v Berlinu.

»Stockholms Tidningen« navaja izjave pristojnih londonskih mest, ki so odkrito izjavila, da so napadla ameriška letala Berlin ker so menili, da je prenapolnjen z begunci. »Zavezniki so si zbrali pravilni psihološki trenutek za svoje divje napade«, tako so izjavili s cinično brutalnostjo zločinci letalske vojne, ki so poslali svoje gangsterske letalce nad Berlin. Londonski zastopnik lista »Dagens Nyheter« navaja izjavo nekega ameriškega stotnika, ki se je udeležil napada na Berlin in ki je prav tako hladno in z zadovoljstvom izjavil, da je treba računati, da je zahteval ta napad mnogo žrtev med begunci.

Ti glasovi iz Londona in izjave ameriških letalskih tolovajev razkrivajo namene teh zločincev letalske vojne, ki trdijo, da napadajo samo vojnovažne cilje, ki pa so v resnici satansko zadovoljni, da lahko napadajo in morijo nezaščitene civiliste. To so isti morilski tolovaji zloglasne »Murder Incorporated«, ki imajo umor civilistov v neki meri za geslo svojega združenja. In če izjavljajo posebni dopisniki agencije Reuter pri ameriških bombniških oddelkih na podlagi izjav letalskih gangsterjev, »da je v Berlinu prav čedno gorelo«, potem govori iz teh besed vsa sramotna morilska in uničevalna sla, ki prevzema posadke sovražnih bombnikov in ki jo vedno znova podžiga njihovo vodstvo.

Nesporazum v Atenah

Bern, 5. febr. Kakor javlja londonska poročevalska služba, je prišlo takoj po pričetku razgovorov med grško vlado in EAM-om do sporov. Generalni tajnik komunistične stranke je zahteval splošno amnestijo. Vlada je sicer pripravljena dati boljševikom velike koncesije, smatra pa, da bi vodilo preveleč, če bi bili amnest rani tudi člani morilskih odborov. Zaradi tega so pogajanja že večkrat odgodili. Da pa čaka v ostalem tudi Grčijo slična usoda kakor je doletela bolgarske vodilne kroge, je razvidno že iz nekega poročila agencije Reuter, da so postavili pred sodišče že 9 bivših grških ministrov.

Bela knjiga o ELASu

Stockholm, 5. febr. Britanska vlada je objavila Belo knjigo o položaju v Grčiji. Zbirka vsebuje poročila britanskega veleposlanika Leeperja zunanjemu ministru Edenu ter se bavi v glavnem z grosodejstvi ELASovcev, »trockistov«, kakor jih je Churhill sramežljivo imenoval, nad temi.

Poleg Leeperjevega poročila vsebuje Bela knjiga izjave dveh britanskih častnikov o odgonu talcev iz Aten ter o izkopu ELASovih žrtev v nekem atenskem predmestju. Priloženo je tudi točnejše poročilo o smrti Reinalda Hendersona, katerega so odpeljali ELASovci z njegovo ženo kot talca.

Ženeva, 5. febr. Angleški novinar v Atenah Matthews poroča, da se je položaj civilnega prebivalstva v Atenah samih sicer »nekoliko« zboljšal, da pa brezposelnost v ostali Grčiji še nadalje narašča.

„Times" kritizira sofijski proces

Bern, 5. febr. V Bolgariji je bil podan z obsodbo in iztrebljenjem vodilnega kroga naroda posebno učinkovit in prepričljiv primer posledic brezpogojne kapitulacije. Usmrtitev nad 100 vodilnih zastopnikov bolgarskega naroda pa je samo šibek odsev množične moritve, ki se vrši neopazno in brez sodnih obravnav po vsej deželi na boljševiški ukaz.

Celo »Times« je moral kritizirati to početje v Sofiji. V omembe vrednem članku angleškega lista je rečeno, da bodo izzvale nekatere teh obsodb gotovo nezadovoljstvo. Širša javnost ne ve, kdo je v sodnem zboru v Sofiji in mnogih drugih tako zvanih ljudskih sodiščih, ki so bila ustanovljena po manjših mestih in ki jih imenuje »Times« krvava sodišča boljševizma. Ničesar tudi niso objavili o postopku razprave in tudi ne, v koliko so bile dopuščene izjave prič in v koliko je lahko nastopala pri teh razpravah obramba.

Birokratizem in korupcija v OF

Ena med frazam komunistične agitacije ki jih brez lastnih misli vneto ponavljajo tudi vsi kratkovidni simpatizerji komunistične akcije, je fraza o »ljudski oblasti«, ki da mora biti bistveno drugačna od prejšnjih »reakcionarnih«, »buržujskih« in ponekod »diktatorskih« javnih oblasti. Tudi v naših krajih radi otepajo s to frazo in kljub žalostnim izkušnjam, katerih imamo že več ko dovolj, se še vedno dobe ljudje, ki verujejo, da bi bila javna uprava, kakršno obetajo komunisti, poln »ljudskega« in zlasti manj »birokratizma in koruptna« — posebno ta šlagar pri mnogih močno vleče — od javne uprave vsakršnega drugega režima.

Resnica pa je tudi v tem pogledu bistveno drugačna. Predvsem komunisti tudi javne uprave ne presojajo z nobenega drugega stališča kakor s stališča, kako bi si lahko najbolj zagotovili neomejeno oblast nad ljudstvom. Zgodovina ne pozna oblasti, ki bi bila tako diktatorska, kakor je komunistična, če pride kje do moči. Ljudskost ji je deveta briga, korupcija in birokratizem pa cveteta v komunistični upravi kakor nikjer drugje. Da tudi pri naših komunistih ni drugače, potrjuje sam »Slovenski poročevalec«. V številki od 20. decembra 1944, ki nam je prišla slučajno v roke, smo našli uvodnik, ki kaže, da komunisti niso sposobni organizirati in voditi niti nižje lokalne uprave, kakršno skušajo uvajati v krajih, ki jih že strahujejo. O kaki upravi višje stopnje niti ne govorimo. Komunisti znajo pač temeljito rušiti, nič in nikjer pa ne znajo graditi.

»Birokratizem« — tako beremo v omenjenem članku — »je splošen pojav v graditvi naše oblasti. Nastaja nam upravni aparat, ki je poneod že pravi balast. Ta pojav izvira iz birokratskega razpoloženja posdinih organov. Vse preveč je »instruktorjev«, raznovrstnih »specijalistov« in »referentov«, kakor bi šlo za to, da imamo čim bolj komplicirani upravni aparat«.

To je vsekakor zanimivo priznanje. Koliko kaljnov so komunisti ujeli baš na svojo frazo o odpravi »birokratizma«, zdaj pa morajo sami priznati, kako zelo se je razpasel ravno v njih lastnih vrstah! Da so se čutili prisiljene kaj takega napisati, je znak, kako velika mora že biti nezadovoljnost prizadetega prebivalstva.

In kako je s korupcijo? Takole stoji dalje v »Slovenskem poročevalcu«: »Jasno je, da ne gre tu le za navade birokratizma prenešene iz preteklosti, ampak tudi za lenobo in favoriziranje skrivaštva. Na ta način je v gradnji oblasti dobil zatočišče marsikateri zabušant in se je vojski odtegnil marsikdo, ki bi ga lahko nadomestila tovarišica. Dejansko imamo danes opravka s pojavom zabušantstva, to je skrivaštva pred očizvom v vojsko. V upravni aparat so se sem pa tja natepli ljudje, ki se delajo važne in neobhodno potrebne, samo da se izognejo pozivu v vojsko«.

Ali si moremo predstavljati še poraznejšo sodbo o upravnih razmerah na ozemlju, kjer se gredo javno upravo komunisti? Če že tako pišejo, kakšne morajo biti razmere šele v resnici! Citirana priznanja, ki so pač napisana predvsem kot pesek v oči razočaranemu in ogorčenemu prebivalstvu v »osvobojenih« krajih, pa razodevajo poleg popolne nesposobnosti komunistov za ustvarjajoče delo tudi vso moralno gnilobo v OF. In taki ljudje naj bi dali našemu ljudstvu »oblast«, ki bi bila po svoji »ljudskosti, poštenju in nebirokratizmu« toliko boljša od vseh drugih, da bi bila radi nje upravičena vsa ta grozotna komunistična revolucija?!

„Usoda"

Berlin, 5. febr. Pod naslovom »Usoda« piše minister Alfred Rosenberg v listu »Völkischer Beobachter« med drugim:

»Sredi divjanja razbičanih strasti stoji boreči se nemški narod. Njegova usoda je določena od vojne napovedi 3. septembra 1939. Nemški narod bi lahko postal objekt brez volje splošne židovske uničevalnosti ali subjekt svoje lastne volje do življenja. Nemški narod je prestal vse navale in napade na svoj obstoj na način, ki bo nekoč vzbujal občudovanje vsega poštenega sveta. Tako na zapadu kakor sedaj v še bolj nevarni obliki na vzhodu je gledal tej usodi mirno v oči. Ves 80-miljonski narod čuti veliko vprašanje obstoja, ko so sovjetski oklopniki sedaj omadeževali tudi slavno brandenburško zemljo, ko so prej že protievropske bombe in topovi izpremenili Aachen v prah in pepel. V teh dneh je odpadlo še vse preostalo govoričenje. Trezno, trdno in resno stoji Nemčija pred usodo. Do skrajnih globin se zaveda odločitve, da je treba ohraniti tvar, iz katere so nekoč nastale vse dobrine, ki so jih ustvarili predniki. Smisel te vojne vili sedaj domovina vseh Nemcev v borbeni ohranitvi vseh pogojev za bodoče ustvarjanje, smisel vsega poslanstva tudi za vse one, ki so sedaj postali brezvoljni objekt boljševizma ali pa so jih njihovi goljufivi voditelji prisilili v vojno za svetovni boljševizem. Noben površni optimizem, pač pa trde usode se zavedajoča stvarnost daje pečat tem dnem. Skromno kot čelada se zadržuje narod v teh dneh borbe za življenje ali smrt. Najtrši volji do življenja pa se priključuje prav tako močna državna in vojna utemeljenost. Iluzije od zunaj nimajo v tej stvarnosti nobenega mesta več. V tej stvarnosti v usodnem boju pa je v teh dneh velika strast zgodovinske narodne smiselnosti. To čutijo in vedo danes vsi Nemci in v tej potrditvi notranjega borbenega odgovora na sovražni naval služi naš čas veliki preteklosti, smislu zahtevajoče sedanjosti in vsej bodočnosti.«

IZ LJUBLJANE

u— Novi grobovi. Včeraj je v 73. letu starosti za srčno kapjo preminil g. Josip Luckmann. Pogreb bo v sredo ob pol 10. iz kapelice sv. Nikolaja na Zalah do rodbinske grobnice pri Sv. Križu. — Po težki bolezni je umrl glavni blagajnik Poštne hranilnice v pokoju g. Josip Mogolič. Na zadnji poti ga bodo spremili v sredo ob pol 9. iz kapelice sv. Jožefa na Zalah k Sv. Križu. — Za vedno je zapustila svojce soproga trgovca in posestnika ga Marija Grebenc, rojena Zorc. K večnemu počitku jo bodo spremili v torek ob 10. iz kapele sv. Nikolaja na Zalah k Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, njihovim svojcem pa izrekamo naše iskreno sočutje.

u— Sneg podsul žensko in dva otroka. Tople sape, ki so zapihale dan pred Svečnico, so prinesle nove težave v mestni promet. Sneg se topi in voda odteka. Mlake so na debelo pomešane s snežnim srežem. Hoja po cestah je zelo naporna. Velik nevarnost za pešce je sneg, ki drsi s streh. V Trnovem bi se bila v soboto zgodila skoro huda nesreča. S strehe konjušnice je zagrmela velika plast snega. Sreča je bila, da je sneg najprej padel na streho nasproti stoječe nižje stavbe in šele od tam na tlak. Kljub temu je bila silą ularca še tolikšna, da je vrgla po tleh neko žensko in dva otroka, ki so se v tistem trenutku mudili tamkaj. Snega je bilo toliko, da je vse tri podsulo. Ponesrečencem so priskočili mimoidoči na pomoč in jim pomagali, da so se izkopali iz snega. Ker je še mnogo snega po nezavarovanih strehah, je treba biti pri hoji pod hišami zelo oprezen.

Novi roman „Jutra"

bo začel izhajati še ta teden. Prinesli bomo to pot napeto avanturistično-ljubezensko zgodbo »Ne samo za zlato«, izpod peresa pri čitajoči publiki zelo priljubljenega romanopisca Berta Oehlmanna. — Prepričani smo, da bomo z romanom, ki je eno Oehlmannovih najboljših del, ustregli tudi našim čitateljem in čitateljicam.

u— Delitev moke pekom in trgovcem. Pišejo nam: Po odredbi Prevoda so se morali potrošniki ta mesec odločiti, ali bodo kupovali kruh pri peku ali pa moko pri trgovcu. Gotovo je imel Prevod za tako odločitev važne razloge, prosili bi le, da bi sedaj delil moko med peke in trgovce po istem merilu. Potrošnikom, ki kupujejo kruh, se doslej še ni zgodilo, da bi morali na nakup kruha čakati več dni, medtem ko morajo oni, ki kupujejo moko pri trgovcih, čakati nanjo. Če trenutno ni dovolj moke za vse za ves mesec, naj jo redno dobijo enak delež tisti, ki jo kupujejo pri pekih v obliki kruha in tisti, ki jo kupujejo pri svojem trgovcu.

u— Pobiranje smeti. Mestno županstvo opozarja prebivalstvo, da zaradi izredno velikega snega ni mogoče redno pobirati smeti od hiše do hiše, zlasti po onih ulicah in cestah, ki so za težka vozila zelo težko ali pa sploh neprevozna. Zato bodo uslužbenci mestnega cestnega nadzorstva odslej pobirali smeti iz hiš onih ulic in cest, kamor smetar ne more z vozom, tako da bo treba zabojček s smetmi prinesti v ono ulico, kamor bo voz za smeti lahko prihajal. Smetarski nadpaznik ali posamezni smetarji bodo obvestili hišnike po ulicah in cestah, ki so še zadelane s snegom, kam naj prebivalci neprevoznih ulic prineso smeti, da jih bo smetar stresel v voz. Po ulicah in cestah, kjer je pa promet z vozmi mogoč, naj prebivalci napravijo preholе skozi kupe snega do hiš, da bo smetar mogel do zabojev s smetmi na hodniku ali v veži. Vozovi bodo prihajali v ulice tiste dni, ki so zanje določeni za redno pobiranje smeti. Hišni gospodarji, ki imajo vrtove ali večja dvorišča, naj napravijo primerne jame, kamor naj stresajo smeti. Če ne morejo ali nočejo nabranih smeti porabiti za kompostiranje in gnojenje, naj jame zasujejo, ko bodo polne. To velja posebno za prebivalstvo na periferiji Ljubljane. Mestno županstvo pričakuje od prebivalstva potrebno uvidevnost in razumevanje za neizogibne omejitve.

u— Prva predstava »Tannhäuserja« v ljubljanski operi bo v sredo 7. t. m. ob 16. uri. Predstava bo izven abonmaja. Zaradi obveznosti, ki jih ima gledališče pri tej predstavi, bo premierski abonma izjemoma dobil prvo reprizo, ki je predvidena za nedeljo 11. t. m. Naslovno vlogo v operi poje kot gost dr. Pöltner.

u— Darovali so: za gluhoneme tvrdka Ivan Jelačin 500 lir (denar je v upravi) v počastitev spomina pok. Frančiške Battelino; Društvu slepih tvrdka Ivan Jelačin 500 lir (denar je v upravi) v počastitev spomina pok. Frančiške Battelino, Berta in Valter Detter 250 lir namesto cvetja na grob Terezije Novotny in svojci pok. Marte Štrekelj namesto cvetja na grob 500 lir; za slepe otroke Ida Kalčova svoje koncertne citre, inž. Jože in Marija Kreiner 200 lir namesto cvetja na grob Terezije Novotny in družina Sedej 300 lir namesto venca na grob Frančiške Battelino; za Dom slepih Maja Ilešič 200 lir namesto cvetja na krsto Terezije Tomšičeve, Josip Strekelj namesto šopka na grob Marte Strekelj 150 lir, Olga in Ivan Gregorič 200 lir v počastitev spomina pok. Franciške Voves in obitelji Konjedic-Zalec 500 lir v počastitev spomina dr. inž. Oskarja Gaberščika; učiteljstvo 3. mešane ljudske šole v Mostah 300 lir za revne učence na šoli namesto venca na grob pok. Franca Marolta in v isti namen družina Zalec 300 lir namesto venca na grob Terezije Tomšič; za stare in onemogle v mestnem savetišču Tilka in Stanko Kunovar 400 lir v počastitev spomina pok. Terezije Novotny in Pavla in Pavle Plenčar 200 lir namesto cvetja na grob Frančiške Battelino; za Socialno pomoč Ivan Tomec 500 lir namesto venca na grob dr. Josipa Voršica.

u— Srednješolcem (-kam) priporočamo učenje strojepisja. Praktično znanje, vsakomur koristno. Novi tečaji 6., 7., 8. februarja. Ure dogovorne. Vpisovanje in informacije: »Christofov trgovski učni zavod«, Domobranska cesta 15.

u— Znanje strojepisja je potrebno in koristno vsakomur! Pričetek novih tečajev 6., 7., 8. februarja. Ure dogovorne. Vpisovanje in informacije: »Christofov trgovski učni zavod«, Domobranska cesta 15.

Fotografije in negative

iz časa delovanja Vaških straž; posnetke ruševin, pogorišč in umorjencev, posnetke iz akcij Slov. domobrancev, posnetke protikomunističnih zborovanj, predavanj in manifestacij odkupi po ugodni ceni Informacijski oddelek Pok. uprave, Bleiweissova cesta 13/II, referat za fotografijo.

Iz Novega mesta

Hud mraz je bil zadnje dni januarja tudi pri nas. Med tem ko se je že hotel uveljaviti jug, saj je bilo tako toplo, da je začelo deževati, se je ozračje spet nenadno ohladilo in zapadel je nov sneg. Drevje je globoko sklanjalo s snegom pokrite veje. Pod težo snega se je odkrhnila masikatera veja, pa tudi prenekatero deblo je klonilo in se prelomilo. Na žicah različnih napeljav je sneg prav tako povzročil mnogo škode. Mraz, ki je nato pritisnil z vso silo, je prignal v mesto ptice, ki jih sicer Novomeščani le redko vidijo. Brinjevke, čopasti škrjanci, kosi in kragulji so se pojavili v bližini hiš in celo sredi mesta, kjer si iščejo skromne hrane. Okoličani, ki prihajajo v mesto, težijo o škodi, ki jo je povzročil sneg in deloma tudi mraz, ki ga občutijo ljudje tem bolj, ker ni primernega perila, niti oblek niti obutve.

Pod težo snega se je vdrla streha. V ulici Mej vrti na Bregu stoji majhna hišica, v kateri se je rodil pokojni umetnostni zgodovinar Gregorič Jože. V njej živita mati in teta pokojnega Gregoriča. Obe sta stari že blizu osemdeset let in sta popolnoma gluhi. V noči od četrtka na petek sta šli kot običajno spat v malo izbo poleg kuhinje. Sladko sta spali vse do jutra, ko ju je prebudil povelinik tukajšnje gasilske čete g. Rodič Ludvik. Ženici namreč nista vedeli, da se je ponoči pod težo snega vdrla streha na strop v prvi sobici in veži ter deloma tudi v kuhinji. Sosedje so proti jutru slišali velik trušč, vendar si niso mogli misliti, da se ruši hiša pod snegom. Šele zjutraj, ko so hodili k jutranji maši v kapitelisko cerkev, so opazili, da jim je pot zaprlo kamenje in tramovje porušene hiše. Zaradi tega dogodka so začeli ljudje v hišicah na Bregu odmetavati sneg raz streh, ker so hišice v tem romantičnem mestnem predelu slabe in več ali manj majave.

Z Gorenjskega

V Radovljici so priredili predstavniki narodno-socialistične stranke pred dnevi zborovanje, zvezano z božičnim obdarovanjem ranjenih in bolnih vojakov. Na zborovanju je govoril okrožni vodja Gasser, ki je obeležil krajevne naloge stranke v letu 1945 na Gorenjskem.

V bolnišnici na Golniku je umrl v 19. letu starosti France Kordeš. Pokopali so ga dne 24. januarja na kranjskem pokopališču.

S Koroškega

80-letnica dr. Arturja Lemischa. V Št. Vidu ob Glini je obhajal v nedeljo 4. februarja 80-letnico rojstva dr. Artur Lemisch, deželni upravitelj Koroške v dobi po svetovni vojni.

SS Untersturmführer Rudi Thaler, ena najmarkantnejših osebnosti iz borbene dobe narodno socialistične stranke na Koroškem, je podlegel ranam, ki jih je dobil na zapadnem bojišču.

Iz razlogov štednje s papirjem so omejili nemški listi, kakor smo že poročali, svoj obseg. »Kärntner Zeitung« poroča, da bo zaradi teh ukrepov trikrat na teden izhajala na dveh straneh.

V Velikovcu so imeli pred dnevi zborovanje, na katerem je nastopil kot govornik vodja župnega štaba iz Celovca Robert Thiel. V svojih izvajanjih je poudarjal, da je treba v sedanjem položaju za vsako ceno vzdržati borbo do kraja.

Zalezovanje razbojnikov v Karavankah. »Kärntner Zeitung« poroča, da se je varnostnim organom posrečilo priteti v jugovzhodnih Karavankah večjo tolpo razbojnikov, ki so plenili po naseljih. Ob tej priliki je bil ronarjem odvzet večji plen, katerega so se polastili na svojih pohodih.

Z vlaka je padel ter si pri padcu zlomil desnico voznik Franc Omač iz Klorinja na Koroškem. Zdravi se v celovški bolnišnici.

Prijava koles

Uprava policije v Ljubljani poziva lastnike bicikljov da prijavijo za leto 1945. svoje bicikle v smislu odredbe Prezidenta pokrajinske uprave z dne 2. junija 1944. Pri registraciji koles se plača 10 lir v gotovini. Urad za prijavo koles posluje za stranke vsak delavnik med 8. do 11. in 15. do 17. uro v Beethovnovi ulici štev. 7. Tam se dobijo predpisane prijavnice (tiskovine po 1 liro).

S Štajerskega

Nov voditelj SA oddelkov. Za novega voditelja Sa skupine na južnem Štajerskem je bil imenovan Sa Obergruppenführer Benecke, doslej voditelj SA skupine za Pomorjansko.

Predavanje v Ptuju. V petek 26. januarja je predaval v dvorani ptujske glasbene šole študijski svetnik dr. Artur Polak o sodobni fiziki.

Za nemške vojake so zbrale ženske iz Brežic večjo množino živil, ki so jih razdelile med bolnike in ranjence v posameznih lazaretih. Pod vodstvom krajevne voditeljice iz Brežic Tischlerjeve so posamezna odposlanstva obiskala razne bolnišnice, kjer so bili darovi izročeni bolnim in ranjenim vojakom.

Obisk v spodnještajerskih rudarskih revirjih. Otroška voditeljica Mitzi Lantscheggova je pred kratkim obiskala naselbine trbovelskih rudarjev. Razgovarjala se je z rudarskimi otroki ter pri tej priliki ugotovila, da se otroci vzgajajo popolnoma v zmislu danih navodil.

OBVESTILA »PREVODA«

ODDAJTE NAROČILNICE ZA MOKO ZA MESEC FEBRUAR

Pozivamo vse tiste potrošnike, ki so prejeli pri svojem trgovcu moko za drugo polovico januarja in še niso oddali naročilnice za moko za februar, da to nemudoma store, da ne bodo imeli neprijetnosti pri nakupu živil za februar.

Trgovci naj v vsakem primeru potrdijo prejem naročilnice za moko s svojim žigom, ki naj ga pritisnejo poševno čez sredino glave februarske osnovne nakaznice, razen tega pa morajo žigosati prejem ostalih naročilnic v prostoru, ki je za to določen. Vsaka osnovna nakaznica mora biti torej žigosana dvakrat: ali obakrat z žigom trgovca ali pa enkrat z žigom trgovca, enkrat (poševno) pa z žigom peka.

DELITEV MESA DELAVCEM PRI AKCIJI POELL

Delavci in delavke, katerim je izdala akcija Pöll, Oberabschnitt Pilz, nakazilo za meso, naj dvignejo meso v sredo, 7. t. m. ali pa vsaj v soboto 10. t. m. pri mesarjih, ki že prodajajo meso za bolnike na stojnicah na Pogačarjevem trgu.

Veljavni so samo tisti odrezki za 125 g, ki so žigosani z žigom akcije Pöll.

Cena mesa: 40 lir za kilogram.

Zbrane in nalepljene odrezke predložijo mesarji Prevodu, Gosposka ulica 12/I, soba št. 10, v ponedeljek 12. t. m. dopoldne.

Odrezki za meso izgubijo po 10. februarju vsako veljavo in nanje ne bo dobil ničče več mesa.

DELITEV SUROVEGA MASLA IN ZASEKE ZA FEBRUAR

I. Ljubljanski otroci do 9 let starosti, ki prejemajo v eni spodaj navedenih mlekarn sveže mleko na »nakazilo mleka« skupine 1, 2—3, 4—6 ali 7—9 ter noseče žene, ki prejemajo sveže mleko na »nakazilo mleka« skupine N, prejmejo v času od srede 7. do vključno ponedeljka 12 februarja pri spodaj določenih trgovcih za mesec februar po 300 g **surovega masla (Prevodov izdelek)** namesto zaseke.

Pri nakupu surovega masla morajo predložiti potrošniki: a) **osnovno živilsko nakaznico za mesec februar (brez pretiskanih črt) s še ne odrezanimi odrezki za maščobe z datumi od 1. do 21. februarja 1945, glasečo se na ime upravičenca,** in b) **nakazilo mleka za februar skupine 1, 2—3, 4—6, 7—9 ali N, glasečo se na istega upravičenca kot osnovna nakaznica, s še ne odrezanimi odrezki A 3, B 3, C 2 in N 4.**

Trgovec sme izdati surovo maslo samo, če sta izpolnjena obadva. Opozarjamo potrošnike, da sami ne režejo odrezkov, ker že odrezani odrezki niso veljavni in trgovec na take odrezke ne sme oddati surovega masla.

Surovo maslo bodo prodajali za odjemalce naštetih mlekarn naslednji trgovci, in sicer:

1. Simončič, Celovška 62, za mlekarne: **Jurkovič,** Celovška 42; **Samec,** Celovška 72, in **Kovačič,** Celovška 153.
2. **Gobec,** Ciril-Metodova 43, za mlekarne: **Vidic,** Staničeva 2; **Leskovec,** Ciril-Metodova 47, in **Penko-Bonča,** Ciril-Metodova 69.
3. **Kemperle,** Šmartinka 14, za mlekarne: **Rančigaj,** Šmartinska 24; **Valjavec,** Prisojna 1. in **Kopljenik,** Zaloška 7.
4. **Dolinar,** Zaloška 22, za mlekarne: **Doberlet,** Tovarniška 17; **Kugovnik,** Zaloška 16; **Medved,** Zaloška 45, in **Kocjančič,** Studenec.
5. **Koretič,** Ulica 3. maja 4, za mlekarne: **Furlan,** pasaža Nebotičnika; **Korelec,** Kongresni trg, in **Levka,** Miklošičeva 40.
6. **Motoh,** Krekov trg 11, za mlekarne: **Jerman,** Resljeva cesta 8; **Vrh,** Pred školnjo 18, in **Pečar,** Poljanska cesta 18.
7. **Kranjc,** Igriška 15, za mlekarne: **Babič,** Gregorčičeva 4; **Vehnč,** Breg 3; **Turk,** Tržaška cesta 6, in **Vovk,** Kolezijska 25.
8. **Miklič,** Rožna dolina, Cesta II/39, za mlekarne: **Stanic,** Cesta II/36, in **Žerž,** Tržaška cesta 81.
9. **Češnovar,** Dolenjska cesta 1, za mlekarne: **Lupinc,** Dolenjska cesta 49; **Korošec,** Karlovška cesta 8, in **Plahuta,** Trnovska 19.
10. **Novak,** Litijska 1, za mlekarni: **Čerin,** Litijska, in **Korbar,** Zgornja Hrušica.

Upravičenci, ki prejemajo mleko na skupno nakazilo, naj predložijo potrdilo Mlekarskega odseka (Maistrova 10) obenem z osnovnimi živilskimi nakaznicami upravičenih oseb za mesec februar Prevodu, Gosposka 12/I, soba št. 7, kjer prejmejo nakazilo za nakup surovega masla.

Prodajna cena: 54 lir za kilogram.

Masla je dovolj na razpolago in ga **bo lahko dobil** vsak zgoraj omenjeni upravičenec. **Zaradi preprečenja navala prosimo potrošnike, naj prejdejo po maslo prvi dan odjemalci mlekarn, ki so naštete pri posameznih trgovcih kot prve, drugi dan druge itd., zadnji dan za zamudniki.**

Morebiti preostalo surovo maslo bodo vrnili trgovci v skladišče Mlekarskega odseka Prevoda, Maistrova 10, samo v torek 13. t. m. **dopoldne.**

Zbrane in nalepljene odrezke predložijo Mestnemu preskrbovalnemu uradu, palača Bata, v sredo 14. t. m. med 8. in 9. uro.

Nalepljeni morajo biti: posebej maščobni odrezki, posebej odrezki »nakazila mleka« (ločeno vsaka črka). V konsignaciji mora biti naznačeno, koliko je posameznih odrezkov.

Trgovci naj pridejo takoj po nakazilo surovega masla in po navodila glede razdeljevanja, po možnosti osebno na Prevod.

II. Vsi ostali potrošniki, ki niso zapopadeni pod I — kakor tudi vsi tisti potrošniki pod I ki bi ne imeli izpolnjenih pogojev pod I a) in b) — prejmejo vsak pri svojem stalnem mesarju zaseko za mesec februar na prvih 21 dnevnih odrezkov za maščobe z datumi od 1. do 21. februarja, in sicer:

na odrezke brez pretiskanih črt po 300 g zaseke ter na odrezke z eno pretiskano črto po 180 g zaseke.

Zaseko bodo prodajali mesarji z začetnico A do L v sredo 7. februarja od pol 7. ure zjutraj do 13. ure. Zaseko naj dvignejo mesarji dan pred delitvijo popoldne, morebiti preostalo zaseko pa morajo vrniti na klavnico 8. t. m. popoldne.

Cena zaseki: 34 lir za kilogram.

Zbrane in nalepljene odrezke bodo predložili mesarji Prevodu, Gosposka 12/I, soba št. 10, prva polovica v četrtek 8. februarja, druga polovica pa v petek 9. februarja med dopoldanskimi urami.

Potrošnike pozivamo, naj odrezkov sami ne režejo, ker že odrezani odrezki so brez veljave in na tistega, ki predloži že odrezane odrezke, pade sum, da je našel ali ukradel tuje nakaznice, ali da predlaga ponarejene odrezke. Mesarje pa opozarjamo, da že odrezanih odrezkov ne sprejemajo.

BELEŽNICA

KOLEDAR

Torek, 6. februarja: Doroteja.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6; Hočevar, Celovška cesta 62; Gartus, Moste, Zaloška ces. 47.

Zatemnitev od 18.05 do 7.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

TOREK, 6. FEBRUARJA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.00: Jutranji koncert. Vmes od 7.30—7.40 poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 12.00 do 12.30: Napoved sporeda, nato opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini, poročilo o položaju in poročila v slovenščini. 12.45—14.00: Koncert za razvedrilo. Radijski orkester vodi D. M. Šijanec. 14.00—14.15: Poročila v nemščini. 14.15 do 15.00: Vaška godba in brata Petrovčiča (spremljata Stanko August na harmoniki in Franc Stanič na kitari). 15.00—17.00: Osrednji nemški spored. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—18.30: Popoldansko glasbeno kratkočasje (prenos). 18.30—18.45: Glasbena medigra. 18.45 do 19.00: Zdravniška ura. Češarek Marija: Nega bolnika. 19.00—19.30: Slovenska ljudska oddaja. 19.30 do 19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.00: Aktualno predavanje (prenos). 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.30: Iz opernega sveta: Traviata. Ig. a radijski orkester pod vodstvom D. Žebreta; sodelujejo: sopranistka Ksenija Vidalijeva, tenorist Janez Lipušček, baritonist Mirko Dolničar in komorni zbor. 21.30—22.00: Drobne melodije. 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15—23.00: Plesni orkester, vodi Marijan Vodopivec. 23.00—24.00: Glasba pred polnočja (prenos).

GOSPODARSTVO

Odgovornost špediterjev

Glede na izredne okolnosti, v katerih se zaradi vojnega stanja razvija promet in spričo ponavljanja dogodkov izredne narave, ki otežujejo prevoze ter občutno povečujejo težave in riziko prevozov vseh vrst, ekspedicij in vskladiščenj ter drugih stranskih in dopolnilnih storitev, kakor tudi glede na določbe, s katerimi državne železnice omejujejo svojo odgovornost glede prevzetih transportov, objavlja Združenje industrijcev in obrtnikov sindikat prevozniške industrije vsem tvrdkam in zainteresiranim osebam naslednje:

1.) Smatra se, da je vsak odpremni nalog, ki ga prejme špediter, sklenjen in prevzet na riziko in nevarnost upravičenega nalogodajalca, tako da je smatrati, da ima izguba ali poškodba blaga kakor tudi nemožnost izpolnitve pa tudi zamudna izpolnitev odpremnega naloga vzrok v vojnem stanju in v višji sili, razen če se v konkretnem primeru jasno in določno dokaže krivda in malomarnost dotičnega špediterja.

2.) Špediterji so dolžni še bolj kakor doslej posvečati vso skrb in pazljivost izvedbi prevzetih prevozov, kolikor je to združljivo z omenjenimi izrednimi okolnostmi, ter morajo storiti vse, kar je v njihovi moči, da se težave in riziko transportov kolikor mogoče zmanjšajo.

3.) Špediterjem se priporoča, da v zaščito in povečanje varnosti transportov v duhu točke 2. v interesu nalogodajalcev ukrenejo vse, kar se po skušnjah rednega špediterja in v danih okolnostih pokaže kot potrebno, da se nevarnost uničenja blaga ali izjalovitev odn. zakasnitev transportov po možnosti zmanjša.

Upoštevajoč dejstvo, da zavarovalnice zaradi narasle nevarnosti ne krijejo več vojnega rizika, sme špediter izvrševati blagovne transporte na posebno ogroženih progah v pokrajini ali izven njenih mejá tako, da transport spremlja eden ali več špediterjevih nameščencev. Naloga takih spremljevalcev je, po možnosti skrbeti za napotitev transportov po razmeroma najmanj ogroženih komunikacijah, za pospešenje in čim hitrejšo izvršitev transporta in za zmanjšanje nevarnosti tatvin in ropov blaga med vožnjo. Taki in podobni špediterjevi ukrepi, ki so očitno v interesu strank, katerih blago se prevaža, se izvrše ob sorazmerni razdelitvi zadevnih stroškov na soudeležence transporta. Ker navedeni sistem spremljave seveda ne more odstraniti rizikov, katerih kritje zavarovalnice načelno odklanjajo, ne zadene špediterja odgovornost za uničenje ali poškodbo blaga, za tatvine, ropе, požare ali druge dogodke, ki spadajo pod pojem transportnega, vojnega ali sabotažnega rizika, kakor tudi pod pojem višje sile. Blago potuje slej ko prej na izključni račun in nevarnost prizadetih strank in špediterjevo jamstvo ne presega meje skrbnosti rednega špediterja.

= Iz zadružnega registra. Pri Kmetski posojilnici ljubljanske okolice v Ljubljani je bil izbrisan član upravnega odbora Franc Juvan, vpisan pa inž. Ivan Marovt, posestnik v Ljubljani.

SPORT

»Ring« je spet prazen

Vse zmage so šle na koroško stran

Sinoči med pol 18. in 19. so v frančiškanski dvorani tretjič in zadnjič v treh dnevih nastopili boksarji na mednarodnem turnirju ZSK Hermesa. Ta večer je prišlo na deske šest parov, od katerih so vsaj štirje nudili dovolj zanimive borbe.

Kot je bilo pričakovati vnaprej, so si najboljša mesta in nagrade razdelili gosje z Gorenjske in Koroške med seboj, saj so bili domačini z dvema izjemama sami začetniki, ki so to pot šele prestali svoj ognjeni krst na deskah. Ta okoliščina je tudi znatno vplivala na raven vse prireditve.

V sinočnjih dvobojih so zmagali po točkah: Vilčnik nad Višovnikom, Rom nad Mandeljcem, Smolej nad Koprivnikom, Kollegger nad Pristovom in Župan nad Majnikom, medtem ko je ostalo srečanje Volčič - Eisenreich remis. Med temi partijami sta zasluženo najbolj navdušili zmagi Župana in Kollegerja. Nagrajeni so bili kot zmagovalci turnirja po kategorijah. Vilčnik, Smolej, Kollegger, Župan in Fazinger.

Tridnevni turnir v boksu, ki je bil za Ljubljano nekaj čisto novega, ni izpolnil mnogih pričakovanj, najmanj pa nas rešil skrbi, koliko smotrnega dela bo še treba našim aktivnim prijateljem te panoge in kakšne temeljite vzgoje našemu občinstvu, ki ga mnogo prihaja na take športne prireditve kakor na cirkuške predstave.

Spominjajte se brezdomcev, darujte za Zimsko pomoč!

MALI OGLASI

Službe išče

DEKLE že nekoliko vajena trgovine, bi se rada izučila v trgovini z mešanim blagom in da bi imela vso oskrbo v hiši. Milka More, Jarše 72, Ljubljana. 2818-1

URADNIK železniški, v pokoju, popolnoma velike nezgodbine, išče primerno zaposlitev. Gre tudi za inkasanta, skladiščnika ali slično. Ponudbe Jutru pod Pošten. 2837-1

Službo dobi

KUHAR'CO perfektno takoj sprejme družina 3 oseb. Naslov v Jutru. 2801-1a

FANTA 15-letnega poštenega, pridnega, sprejmem za gospodarske in trg. posle. Ponudbe Jutru pod »Trajna služba«. 2881-1a

POSTREŽNICO marljivo in pošteno, za tri jutranje ure dnevno, iščem. Ponudbe na Jutro pod »Gostilna tobačne«. 2888-1a

SLUŽKINJO za sadni vrt in zelenjavo, starejšo pošteno, zanesljivo sprejmem v trajno delo. Ponudbe Jutru pod »Sadni vrt«. 2880-1a

FOTOREPORTER, izvežbani Leikaš dobi stalno zaposlitev. — Mnogo zadovoljnosti. Ponudbe na Jutro pod »Fotoreporter«. 2763-1a

Prodam

KOZUŠČEK dobro ohranjen, bel predvojno blago in pleten prt 2 m v premeru prodam. Naslov v Jutru. 2826-6

KOLO DEŠKO premi, kalne drsalke št. 29, črne, damske semiš čevlje št. 38, črne snežke za otroka 7—8 let in plašč za 10—12 letnega fanta, prodam. Kuhinja, Kolodvorska 8. 2811-6

KOLESA več damskih in moških v odličnem stanju in radio Philips ugodno prodam. Merkur, Puharjeva 6. 2812-6

4 RJUHE zamenjam za 6 brisač (platneni damast), prodam. Oboje novo, predvojno blago. Naslov v Jutru. 2816-6

JEDILNICO iz orehovega lesa, obstoječo iz dveh kredenc, velike raztezne mize s 4 stoli, prodam. Ilirska ul. 29/I, levo. 2822-6

DIVAN z nasloniljalom, zelen pliš, zelo dobro ohranjen, prodam. Ogled od pol 14. do pol 15. Naslov v Jutru. 2831-6

PRT lep, velik in 2 manjša, priča ročno delo, narodni vzorec, prodam. Naslov v Jutru. 2833-6

SUKNJO kratko, zimsko ugodno prodam. Trgovina Kunc, Frančiškanska ulica. 2885-6

SPALNICO šperano po polnoma čisto, v najboljšem stanju, otroško posteljo in nekaj komadov pohištva prodam. Naslov v Jutru. 2796-6

ZIMO belo, malo rabljeno, prodam. Ogled med 12. in 2. uro popoldne. Naslov v Jutru. 2799-6

PREPROGO 2x3 m prodam. Ogled od 2—4. Beethovnova 6, pritličje levo. 2800-6

SERVIS jedilni, najboljši porcelan, za 6 oseb, prodam za lir 7000 — Vodnikov trg 4. 2807-6

GOJZERJE št. 38 in 42 prodam ali zamenjam. Bežigrad 19, Orel. 2875-6

SMUČKE kompletne, s palicami, malo rabljene, prodam. Naslov v Jutru. 2877-6

RADIOAPARAT Hornyphon, 6-cevni, z dvema rezervnima žarnicama, zelo ugodno prodam. Naslov v Jutru. 2802-6

OREHOVINO za furnir in žago prodam. Bezenškova 36, Kristan. 2806-6

RADIONE 4+1, zadnji model, prodam. Ogled od 12—2. Naslov v Jutru. 2839-6

OBLEKO iz predvojnega blaga, za visoko vitko postavo, prodam. Naslov v Jutru. 2854-6

OBLEKO moško, temno rjavo, pomladansko, predvojno blago, dobro ohranjeno, za srednjo postavo prodam. Naslov v Jutru. 2857-6

GOJZARJE št. 43, malo rabljene, prodam. Naslov v Jutru. 2868-6

GRAMOFON kovček, dobro ohranjen z 10 ploščami, prodam. Sv. Petra nasip 71, prit. levo 3 vrata. 2864-6

GASPERČEK, harmoniko, otroške gojzerje prodam ali zamenjam. Sv. Petra 49. 2787-6

SUKNJO moško, temno modro, prodam ali zamenjam za protivrednost. Sinčič Fani, Rož. dol., cesta na Brdo 12. 2871-6

BLAGO za moško obleko, 3.20 m predvojno sivo, s kompletno podlogo, prodam. Kamniška 13. 2891-6

RADIO 5+1, znamke Incelen, proda Križaj, Bolgarska 17. 2896-6

NAHRBTNIK skoraj nov, močan, prodam. Naslov v Jutru. 2808-6

BLAGO za površnik in staro obleko proda krojač Križaj, Škofja 6. 2895-6

RADIOAPARAT znamke Zerdik, prodam. Verdijeva 43/IV, levo. 2900-6

OMARO za obleko, prodam. Naslov v Jutru. 2901-6

PUMPARICE, — zimski suknjič, prvovrstni hubertus in vetrni jopič prodam. Pintarič, Wolfova 12. 2903-6

BLAGO za moško obleko in za Hubertus, čista volna, prodam. Ponudbe Jutru pod »Prvovrstno«. 2902-6

Kupim

RADIOAPARAT dobro ohranjen, kupim. Ponudbe Jutru pod »Radio 111«. 2841-7

VOZIČEK otroški, globok in športni kupim. Ponudbe Jutru pod »Tudi zamenjava«. 2861-7

KOLO žensko, gramofon, in harmoniko, za učenje, kupim. Ponudbe Jutru pod »Živila«. 2860-7

HARMONIKO diatonično ali klavirsko, kupim. Ponudbe Jutru pod »Tudi v blagu«. 2859-7

ŠIFONA cca. 20 m, kupim. Ponudbe Jutru pod »Močan — široka«. 2850-7

SLOV. KNJIGE dobre, kupim. Ponudbe Jutru pod »Bibliofil«. 2849-7

ZNAMKE kompl. zbirko ali posamezne partije kupim. Ponudbe Jutru pod »Znamke«. 2848-7

LJUBLJ. ZVON tudi posamezne letnike in mesečnike, kupim. Ponudbe Jutru pod »Lj. Zvon«. 2847-7

2 KOLESI, damsk in deško dobro ohranjeni, kupim. Ponudbe Jutru pod »Dobro kolo«. 2828-7

STROJ šivalni, malo rabljen, znamke Singer, kupim ali zamenjam za protivrednost. Ponudbe Jutru pod »Dober«. 2832-7

SPALNICE kuhinje in jedilnice, nove ali dobro ohranjene, kupim. Naslov v Jutru. 2813-7

KINOPROJEKTOR za filme, 9½ mm, kupim ali delno zamenjam. Ponudbe Jutru pod »Brezhibno«. 2842-7

ČEVLJE salonske, št. 39, malo nošene, kupim. Ponudbe z navedbo barve in cene Jutru pod »Salonarji«. 2798-7

HARMONIKO otroško, klavirsko, s 24 basi, Hohner ali Scandali, kupim. Ponudbe Jutru pod »Scandali«. 2878-7

SNEŽKE damske z nizko ali visoko peto, kupim. Ponudbe Jutru pod »Snežke«. 2809-7

RJUHE, kapne, brisače in namizne prte, kupim ali zamenjam. Naslov v Jutru. 2815-7

PLIŠA 50 cm za kombinacijo, kupim ali dam protivrednost. Naslov pustiti v Jutru pod »Pliš«. 2819-7

SNEŽKE ali škorenjčke za 5-letnega kupim ali dam v zameno gumijaste škorenjčke št. 25 ali pa nekaj kuriva. Ponudbe Jutru pod »Snežke«. 2821-7

ZIMO prvovrstno, 40 kg ali manj, kupim takoj. Naslov v Jutru. 2825-7

SENO hribovsko, 500 do 1000 kg, v balah, kupim. Stanič Ciril, Gerbičeva 22. 2829-7

SENO konisko, kupimo. Naslov v Jutru. 2830-7

ELEKTROMOTOR 5—7 KS, 220—380, nov ali malo rabljen ter elektr. rešo, kupim ali zamenjam. Ponudbe Jutru pod »57«. 2834-2

STROJ šivalni, pogrezljiv, dobro ohranjen ali nov kupim. Ponudbe na Jutro pod »Singer«. 2887-7

SLOVARJE nemške, angleške, francoske, kupuje knjigarna Žužek. 2890-7

PERN'CI (plumo) in predpostelnjice nove ali dobro ohranjene kupim. Ponudbe Jutru pod »Plumo«. 2845-7

ČEVLJE ženske, rjave semiš. športne, z nizko ali polno peto, nove ali že v dobrem stanju št. 37—38, kupim. Ponudbe Jutru pod »Navedba cene«. 2846-7

RADIOAMATEUR mesečnik zadnje letnike kupim ali vzamem na posodo proti odškodnini. Ponudbe Jutru pod »Radioamateur«. 2856-7

DRSALKE vseh vrst kupuje in prodaja »Promet« (nasproti Križevniške cerkve). 2145-7

KOLESA moška in ženska prodaja »Promet« — (nasproti Križevniške cerkve). 2147-7

ZNAMKE posamezne, boljše, ali večje partije, kupim. V prvi vrsti znamke »Kočis«. Ponudbe na dgi odd. Jutra pod »Plačam takoj«. 2463-7

ŠIVALNE STROJE, pisalne, pletilne in druge kupuje tvrdka »Promet« (nasproti Križevniške cerkve). 2147-7

WELLSOVO svetovno zgodovino, kupim. Kličite me na tel. številko 27-84 knjigovodja. 2546-7

V KOMISIJ. PRODAJO sprejmemo vsakovrstne boljše predmete. Parfumerija Venus, palača Bata. 2707-7

»LEICA« ali slični foto aparat, kupim. Ponudbe z navedbo cene Jutru pod »Malolikovnik«. 2737-7

STEKLENICE različnih vrst — kupujemo. — Dobro plačamo. Na Vašo željo jih prevzamemo na domu. B. Gustin, Vodnikov trg 2. J 318-N-7

RADIO, nov ali 2 brc ohranjen, boljše znamke, kupim. Ponudbe Jutru pod »Cena